

THEATER
***
BROER

Broer door TG Ilay.
Concept/spel: Ilay den Boer.
Muziek/spel: Anan den Boer.
Over het IJ Festival, Amsterdam
Gezien: 9/7; voor speeldata:
tgilay.nl.

Persoonlijke thematiek van Ilay den Boer is niet nieuw, maar spel is wel ontwapend en geestig.

'Ik ben Ilay den Boer, de Nederlands-Israëlische theatermaker! Ik maak actuele voorstellingen waarin kleine persoonlijke verhalen symbool staan voor grote maatschappelijke problemen. Ik heb prijzen gewonnen', schreeuwt Ilay den Boer heel hard over het festivalterrein. Hij is woest en overstuurt, want zijn vijf jaar jongere broer Anan lijkt het allemaal geen ruk te kunnen schelen. Sterker: Anan loopt weg uit de voorstelling waarin ze samen spelen. Die voorstelling was een laatste poging de broers nader tot elkaar te brengen.

Op dat moment kun je Anan geen ongelijk geven. Ilay kan behoorlijk drammen en hij is lekker op dreef in *Broer*, zoals hij deze voorstelling heeft genoemd.

De nummer vijf in *Het Beloofde Feest*, een reeks van een zestal theaterstukken waarin hij aan de hand van persoonlijke (familie-)verhalen het Palestijns-Joodse conflict en zijn eigen identiteit onder de loep neemt - zou gaan over - ja - zijn broer. Maar, zoals Anan hem voor de voeten werpt, het gaat vooral over Ilay.

Dat alles is typisch Ilay den Boer (1986) zoals het publiek hem heeft leren kennen sinds *Eet smakelijk*, de eerste in de serie *Het Beloofde Feest*, waarin de toeschouwers aanschoven aan een feestelijke dis ter ere van zijn bar mitzwa. Den Boer vertelt, spreekt je aan, op haast naïeve manier deelt hij herinneringen en ervaringen, gedachten en angsten, letterlijk zo dicht op de huid van het publiek dat het soms bijna gênant is en tegelijkertijd ook indringend, confronterend. Bij tijd en wijle moet je jezelf voorhouden dat het hier theater betreft en dat je óók wordt bespeeld, met al die confidenties over Joodse identiteit en de complicaties die dit met zich brengt. Dat is wat Ilay doet, inmiddels als 'artistiek leider' van TG Ilay, ook in verschillende buitenland en met - inderdaad - prijzen op zijn naam.

Anan is muzikant. Met zijn muziek leeft hij in een wereld waar zijn grote broer niet altijd bij kan. Maar tussen hen komt het tot een echte clash, wanneer Anan volgens Ilay niet betrokken genoeg reageert op de situatie in het Midden-Oosten. Een aantal jaren is het contact verbroken; *Broer* moet het herstellen. Ilay praat, Anan zit op een bootje - dat kan op Over het IJ - en maakt muziek bij hun verhaal. Zo was de rolverdeling afgesproken. Maar het loopt een beetje anders.

Politieke kwesties kunnen gezinnen splijten en broederbanden verbreken, dat is bekend, en in die zin voegt *Broer* misschien niet verontwaardigend veel nieuws toe aan de thematiek. Wel past ie mooi in *Het Be-*

loofde Feest, waar al andere familie aan bod kwam en persoonlijk aan politiek werd gepaard. En beide broers laten - in verrassend decor - ontwapend, geestig spel zien (en horen) waarmee ze je toch ook vaak net weer even op het verkeerde been zetten.

Karin Veraart

Foto Saris & Den Engelsman